

Idrott i Floda förr och nu

Idrottsmän

Socknen har i Idrotten, men särskilt skytterörelsen, som av gammalt varit populär i Floda, haft några även utåt mycket framträdande personligheter: en av dem är socknens kanske främste mästergytt genom tiderna, fabrikör Erik Nilsson i Hagen.

Skytteförening hade grundats i socknen redan 1894, *Erik Nilsson* inträdde i denna 1906 och verkade sedan, bl.a som kassör från 1920 till in på 50-talet. Tallösa är de skyttetävlingar Erik Nilsson varit om och många de gånger han fått hämta nya, ståtliga priser till sin förnämliga samling, säkerligen en av de största i socknen. Entusiastisk för sin sport som alla skyttar har Erik Nilsson först 1958 upphört att vara aktiv, p.g.a försämrad syn.

Bland de förnämliga skyttepris, som Erik Nilsson hemburit, ofta i hård konkurrens ute på banorna, kan nämnas: Överstelöjtnant Dybecks hederspris 1923, Riksmedaljen i guld 1935, (han fick den först i silver, för att han uppfyllt kraven 5 gånger!) Disponent W. Nissers vandringspris, St. Tidningens hederspris 1950, Uppland-Tuna hederspris 1936 (det var ungefär 800 deltagare i den skyttetävlingen!) Dalarnas skytteförbunds förtjänstmedalj i guld 1944, Dalarnas Skytteförbunds hederspris 1935, Nedre Väster-Dalarnas vandringspris 1939, Kungl. Dalregementets underofficerskårs hederspris 1935 (lottning mellan 4).

Erik Nilsson innehar bl.a 6 mästerskapsplaketter och 11 st. St. Tidningens hederspris. Det var givet att han som mästergytt och skytterörelsens kanske främste representant i socknen även skulle ombetras med det viktiga uppdraget att leda socknens hemvärn, när bildandet av denna kår blev aktuellt 1940: under intrycket av det finska vinterkriget. Ett hemvärn hade då redan organiserats på papperet, på initiativ av Anders Larsson och disponent Westerlund. Erik Nilsson blev utsedd till chef och hemvärnsmännen skulle använda disponibla vapen. Samtidigt utsände emellertid myndigheterna teckningslistor, de som redan antecknat sig anmälde sig på dessa. Och Erik Nilsson fick det ansvarsfulla uppdraget att behandla inträdesansökningarna samt organisera grupperna mellan byarna. På kommunens förord kallades han senare till chef för hemvärdet i socknen och innehar nu guldmedalj för 10-årig tjänst, vilket han fick mottaga ur kungens hand. Av de som var med från början är knappast 1/3-del kvar.

Det är framförallt en av socknens idrottsmän, som gjort Floda känt utåt, och i viss mån kan det väl sägas att han varit den mest kände av socknens söner - och kanske den enda, som representerat Floda på internationella vädjobanor. Det är spjutkastaren Sven Daleflod: *Sven Daleflod*, f.1919, är en äkta Flo-karl, och han började även sin framgångsrika idrottsmannabana i Dala-Floda IF, i vars tävlingar han deltog i så gott som alla grenar, alltid med gott resultat. År 1938 deltog han i Dalarnas juniormästerskap och segrade, varför han året därpå blev uttagen till landskampen mot Finland, där han blev trea. År 1942 blev han svensk mästare i sin gren (1943 hade han svenskt mästerskapsrekord, som då noterades) och innehade titeln till 1945. Men det ska vi låta Daleflod själv berätta:

"- Åren 1941-1948 var jag bäst i världen, mitt bästa kast var 73,93. År 1942 gjorde jag en resa till Budapest mitt under brinnande krig, till landskampen Sverige - Ungern; jag var också i Finland, under kriget 1941. I landskampen Sverige - Finland 1945 slog jag finnarna och det var då 30 år sedan någon svensk hade gjort det (jag har vunnit 3 guldur på spjutkastning!). Året därpå 1946, deltog jag i europamästerskapet och blev 5:te trots att jag var skadad. Jag skulle naturligtvis också vara med på Olympiaden i London 1948, och hade då oturen att få vattkoppor dagen innan och kunde inte ställa upp. Två veckor senare var jag dock med i landskampen mot Finland och fick då revansch: jag slog både guldmedaljören Rautavaara och silvermedaljören, amerikanen Seymour. Jag slog dem inte mindre än tre gånger, först på stadion, sedan i Helsingfors och slutligen i Tammerfors. Jag var bäst i världen i min gren då och Idrottsbladet skrev: 'Hatten av för Sven Daleflod, som inte låter sig knäckas av motgångar i form av armskador, som spolierat flera säsonger, och vattkoppor (som förtog honom chansen att vinna olympiskt guld), utan kommer igen gång på gång, nu med en briljant landskampsseger och så med årets bästa spjutresultat i världen.' År 1949 blev jag kapten för svenska landslaget mot Frankrike, och min sista landskamp hade jag 1952 mot Norge. Jag har varit med i 21 landskamper, förutom EM och Olympiaden. Jag blev 'stor grabb' 1944 (den enda, det året, om Sv. Idrottsförbundets hederstecken, som ger den titeln)."

En storartad prissamling minner nu Daleflod om en idrottsmannagärning, som varit socknen till heder och berömmelse. Han har tävlat i de flesta av Europas länder: Finland, Norge, Danmark, Tyskland, Österrike, Ungern, Tjeckoslovakien, Jugoslavien, Italien, Frankrike och England. Det är ett rekord även i beresthet, som knappast någon annan sockenbo torde kunna tävla med - och inte så många andra svenska idrottsmän heller för den delen. Det bör slutligen nämnas att populära Daleflod varit med i Floda IF sedan 1939, och att han tillhört styrelsen sedan 1948 och varit ordförande i denna i 6 år.
(Källa: "Det Gamla Floda" av E.R Gummerus, 1970)

DALA-FLODA IF 1907 - 1985 IDROTTSHISTORIA

I början av 1900-talet fanns i Floda en idrottsintresserad lärare vid namn Salling. Han bildade en idrottsförening som han kallade Svanen. Initialerna I F S gav dock upphov till en hel del spe bland folk som "I fisiga stackare" uttrydde man det till och föreningen självdog så småningom. De verkar dock som om några av de frön läraren sått så småningom bar frukt. År 1907 var tiden mogen och den 29 dec. bildades Floda skidklubb. Skidåkning och backhoppning stod på programmet.

MINNEN OCH TANKAR FRÅN SKIDSPORTENS BARNDOM I FLODA

Den första kända skidtävlingen i Floda, anordnades den 15 Mars 1908. Deltagarna åkte tåg till Mockfjärd för start därstädes. I 25 graders kyla åkte löparna efter landsvägen till målet på Gospigbacken. Löparna var: Krus Olov Olsson, J.E. Jonsson, I.P. Eriksson, Olof Jonsson, W. Andersson, Per Eriksson, Axel Westblad, Erik Nilsson, Anders Fredin, S.Olof Olsson, Olof Persson, alla bortgångna nu. Från 1919 anordnades varje vinter flera lokala tävlingar, även D.M. fram till mitten av 30-talet, därefter tycks det vara tunnsått. De aktiva löparna vid den

tiden var: Folke Matsera, Walfrid Perjons, Erik Haglund, Walfrid och Holmfrid Olsson, Anders Thunström d.ä., Sigurd Samuelsson, Gunnar Ingridz, Pernils Erik Larsson, Axel och Edvard Eriksson, Pernils Erik Olsson, 3 flickor Thunstedt, (Magda, Elsa, Gertrud), Karin Ingrids, Karin Thoring, säkert några fler som vi inte minns. Några fina köpskidor hade inte löparna på den tiden, de flesta hade tillverkats på Nilssons Snickeri. Ibland hade brättet böjts för hårt så att det blev bräckt, då var det att slå på en plåtskälla och åka ändå. Att få nya skidor var inte att tänka på. När tävlingar skulle hållas fick löparna själva staka ut och köra upp spåren, det fanns inga skotrar och snövesslor då. Om det snöade under natten före tävlingsdagen, var det inte nådigt för den som åkte först i spåret.

1924 skänkte P. Larsson två vandringspris, 1 för juniorer på 20 km, ett för seniorer på 30 km, Erik Haglund, Walfrid Olsson, Gunnar Ingridz, tog inteckningar i juniorpriset, men eftersom det skulle vara 3 år efter varandra blev det till sist Holmfrid Olsson som kammade hem den slutliga segern. Likadant gick det med seniorpriset, Valfrid Perjons, Pernils Erik Larsson, Gustav Olsson (Uttern) tog sina inteckningar i detta pris, sedan kom Holmfrid Olsson och tog även detta pris för alltid.

Holmfrid Olsson var den bästa skidlöpare som Floda någonsin haft. Vid junior - D.M. i Kvarnsveden 1926 deltog 3 Floda-löpare: 14. J.O. Larsson, 19. Erik Haglund, 20. Sigurd Samuelsson. För att komma till Kvarnsveden fick de ta skidorna på axeln och gå till stationen och ta tåget. Flera Floda-löpare var också till Insjön på tävlingar. Strand Olle skjutsade dem med häst över Flosjön, Forsbodarna, Djura, vidare till Insjön. En gång när de åkte dit välte skindan så de trillade ur allesammans, då fick de rätta till skindan och sätta sig i igen. De fick ligga på golvet i en skola under natten. Mat och dryck fick de ta med sig själva, det fanns varken mat eller vätskekontroller på den tiden. Hade de inget med sig fick de väl vara utan.

Vid ett tillfälle när Erik H. Sigurd S m fl skulle tävla i Insjön rådde töväder vid framkomsten. Man måste vall om med klister. När detta vara gjort skulle skidorna prövas och i märkret höll man till på vägen med provåken. Vid den tiden var alla körvägar ofta fulla med hästlort, eftersom hästskjuts var det vanligaste fordonet. I det rådande tövädet fastnade lorten i klistervallan och man måste in och försöka få bort både klister och hästlort. Sedan fick man börja om från början med vallning, provåk och återigen hästlort. Sigurd blev så småningom alltmer förgymmad och lät också höra det ! De andra lade sig så småningom att sova i den gemensamma sovsalen, en skolsal. Lukten var minst sagt obehaglig, bränt klister och hästlort. Sigurd svor och gormade så sömn var ej att tänka på. De andra bönade och bad att få lite lugn och ro eftersom alla skulle upp tidigt nästa morgon och tävla. Klockan blev emellertid två om morgonen innan Sigurd vallat sista gången och var färdig att lägga sig. Alla var dödströtta men när Sigurd släckte lampan yttrade han: "Nu skä ja lägg mä o då skä ä var tyst".

En stor skidlöpardag var anordnad i Floda 1926. Då var det flera olika klasser: 30, 20, 10, 6, 3, 2 km samt junior D.M. Flera löpare deltog. Vid en tävling i Sågmyra tog Gossas Axel Eriksson första pris, detta var 1934. Sedan har det väl just inte varit så mycket för Flodas del. Backhoppning utövades av en del skolungdomar någn gång mellan 20 och 30-talet, några riktiga backskidor hade

de inte utan de hade själva gjort någon sorts skidor av bräder, så vid första hoppet hade de bara bindningarna kvar på fötterna. Den enda av de gamla skidlöparna som fortfarande åker är Folke Matsers somi mer än 30 år åkt Vasaloppet, i år vid nästan 80 års ålder har han åkt sitt 32-dra Vasalopp. För omkring 30 år sedan finns det något som kallades Dalälvsloppet, Erik Haglund skänkte då ett s.k. poängpris som slutligen hamnade i Älvdalen, om det var några Flodalöpare med är osäkert, det var i alla fall inga som fick någon inteckning i denna prispokal.

Floda som skidlöparort är slut vid det här laget och lär väl aldrig återkomma, ungdomen varken vill eller orkar åka skidor nu för tiden och inte vet vi om det finns några ledare heller.

1957 fyllde D.F.I.F. 50år och hade inkallat den s.k. "Hövdingen" Yngve Lindvall som högtidstalare till den stora högtiden. Han sade bl.a. Förr när idrottsmännen skulle ha några evenemang fick de själva arbete och ordna med allting, såsom fotbollsplaner och dyligt, de fick inte något av kommunerna, men då fanns det idrottsmän, nunär de får allt gratis finns det inga idrottsmän längre, fränsett något fåtal.

Denna skrivelse gör inget anspråk på att vara helt korrekt, men i stort sett är det nog rätt fast det kan vara en hel del bortglömt.

E.H.

1945 SKIDORIENTERING SM BUDKAVLE

Första sträckan Olle Hökpers Ekkon

Andra -"- Valfrid Olsson Klockarn

Tredje- "- Måns Martin Sven Westblad

Man startade i Nyhammar sent lördag kväll och åkte till Flen, andra sträckan från Flen till Pullingberg och tredje sträckan över Gasenberg till målet i Västansjö. Hela vägen ospårat och inga vätskekontroller eller matdepåer. Första sträckan tog ca 7 tim. Tävligen gick i slutet av mars och vid ett tillfälle skulle Sven och Martin över ett mindre vattendrag. Ån gick öppen och de plumsade i med skidor och allt och gick på botten över varefter de forsatte åkningen.

1958 gick föreningen in som medarrangör i Dalälvsloppet som gick mellan Dala-Järna och Floda över Kläberget. Man startade varannat år i Järn och vartannat i Floda.

Elljusspåret i Syrholn började byggas 1960. 1962 byggdes spåret ut och den lovade skidskytten Sven Olle Axelsson slog igenom på allvar och fick representera Sverige i VM. 1963 vann Sven Olle SM i vintertvåkamp och ishockeylaget vann sin grupp.

1964 deltog Sven Olle i vinterolympiaden i Innsbruck och vann SM.

Holmfrid Olsson är föreningens mest framgångsrike skidåkare. Han vann andra sträckan i SM 3x10 km 1935, då Floda tog hem bronsmedaljerna. 1937 blev han fyra på SM 30 km, 1938 fyra på SM 15 km och 1939 var han snabbaste av samliga i SM-stafetten. Två gånger DM-mästare på 30 km. 1938 deltog han i VM i Lahtis på 18 km. Han var också en duktig terränglöpare på 1930-talet.

Valfrid Eriksson (Perjons) var första Flodabon som åkte Vasaloppet. Det var 1928. Han kom 118:e plats med tiden 7 tim och 8 min.

Vid en skidtävling omkring 1926 startade damer och herrar samtidigt. Erik Haglund och Ingridspers Karin Larsson stod på startlinjen men herrarna körde 3 mil och damerna 1 mil. När Karin kom i mål skulle han intervjuas och blev tillfrågad hur loppet gått. "Ja, ful tro ja hä ha gått bra, ja ha då int sitt Haglund no mer int" blev svaret.

Perjons Valfrid, Erik Haglund, Per Hilding m fl gossar åkte skidor i Risberget. Det bar ganska brant utför och för att bromsa farten tog man gårdsgårdsstörar av en som Ingrids Jon gjort i ordning till våren. Man satte stören mellan benen och bromsade och när man kom till slutet av backen slängdes stöarna. Jon var säkert inte glad när han fick gå nedför berget och leta efter sina stöar när snön smält.

1911 utökades verksamheten med fotboll. Man tävlade mot Nås och Järna. Moriset i Hagen fick tjänstgöra som fotbollsplan, men ibland höll man också till på åkern mellan kyrkälvbron och Frälsningsarmén och på åkern väster om Erkmats i Sunnanbyn. Som reservplan användes fägålsbacka vid Sandvikens fåbod.

Med fotbollens intåg var det dags för namnbyte på klubben och vid sammanträde på Drängpers kafé den 28 aug 1912 ändrades klubbnamnet till Floda Idrottsförening. På årsmötet 1913 diskuterades möjligheten att ordna en idrottsplats i Sunnanbyn. Ett villkor var att arrendet för marken inte fick överstiga 25 kr första året. Nästkommande år borde arrendet vara 15-20 kr enligt mötesbeslutet.

Under kriget låg verksamheten nere, men 1920 köpte föreningen Måns Erkes gårde i Syrholn och därmed ordnades idrottsplatsfrågan. Arealen var 16 930 kvm, och köpeskillingen 600 kr.

1922 kom bandyn som tredje verksamhetsgren. Kassaboken visar att Lasses Erik Nilsson fick 6 kr för virke till bandymål. 1928 valdes en sektion för friidrott och därmed hade föreningen fått ytterligare en verksamhetsgren.

A-laget i fotboll 1962 vann serien med 18 poäng av 20 möjliga och en målkvit op 60-14.

Den som otvivelaktigt sprungit mest och längst på Flodavallen är ingen löpare utan fotbollsspelaren Ingvar Eriksson, Mossel. Han började i både juniorlaget och A-laget när han var 17 år. Sista seriematchen i A-laget gjorde han som 49-åring! Tänk alla seriematcher och träningskvällar under den tiden! Och Ingvar stod aldrig stilla i någon match. Han sprang från början till slut.

Flodavallen fick gräsmatta 1939. Olle Jansson i Syrholn blev vaktmästare. Han klippte gräset med en handdriven gräsklippare, som inte var bredare än fyra decimeter. Han räknade ut att han vid varje gräsklippning gick lika långt som om han gått från Floda till Komtillmätta!

UNGDOMSIDROTT PÅ 30-40 TALET

Den nu idrottande ungdomen skall snart förstå att då och nu är två helt skilda idrottsvärldar.

I dag behöver den idrottande bara tänka på sig själv, eftersom allt för dennes utövande är iordningställt av olika myndigheter. I min idrottsvärld fick vi gemensamt på egen hand iordningställa allt för att kunna idrotta. Visst fanns även då Flodavallen, en grusplan som saknade hopp-, kast- och löparbanor och den var bara till för de stora pojkarna ty någon organiserad ungdomsidrott fanns inte på den tiden. Men varje by hade sin lilla idrottsanläggning där vi småpojkar höll till.

Vi i Syrholn hade Bollbacken, en plan sådär 40 x 15 m med en stor sten i mitten. På alla dessa planer sparkades mest fotboll och där gästade byarna varann i en bylagsserie.

På vintern hade varje by sin bandybana. En fanns på älven vid Rispers udde, en på älven mellan Hagen-Sälje och en på Flosjöviken.

Eftersom inte skolan eller arbetet slutade förrän 5-6 (17-18 fanns inte då) även lördagar, användes dessa banor nästan bara på söndagarna. Det fanns heller ingen belysning och ingenting var iordningställt. När det hade snöat fick alla hjälpa till med sina medhavda snöskyfflar tills planen var spelbar. Jag skulle tro att ca 250 personer spelade bandy på söndagarna.

Varje by hade sina skidbanor där det då och då anordnades skidtävlingar, vi hade även våra hoppbackar. En lika dramatisk som rolig händelse måste jag berätta för Er. Syrholspojkarna hade gjort en "knippa" vid Jöns bondens jäla backen. Knippan bestod först av en stor brädlår och sen av pålagda slanor uppåt backen som täcktes med granris och snö. Jag tror att det var Hökpers-Olle som gjorde premiärhoppet, men inte bättre än att han i hög fart åkte igenom pålagda slanorna och med ett brak hamnade i trälåren, sen blev allting tyst, mycket tyst, därefter kommer Olle fram med sina trasiga skidor, men Olle var hel. Han gick hem för att lappa ihop sina skidor, medan vi reparerade knippan.

Jag var också med när Syrholspojkarna byggde den första simbryggan och ett hopptorn vid Noli-udden. Hopptornet gjordes på isen av en lada vi fått.

I varje hörn restes en stolpe varefter ladan fylldes med sten. På våren när isen smalt sjönk ladan till botten och strax hade vi ett hopptorn, men tyvärr tog isen den några år senare. Det var bara för oss att bygga nytt.

När ishockeyn kom till Dala-Floda så fanns det givetvis ingen rink. Därför var det bara att börja tugga ihop material för att sedan samlas och bygga en.

Våra idrottsutrustningar och redskap fick vi göra själva. När en bandyklubba fick man gå ut i skogen och hitta ett lämpligt björkämne med krok som man kunde göra en klubba av. Skridskorna fick man i regel ärva från en tidigare generation. Först var det träskridskor, sen fick man överta ett par hornskridskor, sen kom spetskridskorna och då var man stolt. Jag ärvde mina skridskor från mina mostrar Kisti och Maria och efter mig blev det kusin Hilda. När det gäller skidor så var det väl lite så och så. Ingen hade väl några köpta skidor, utan de

var också ärvda, hemgjorda eller omgjorda från äldre, ofta lagade och lappade. Även skidvallorna kokade vi ihop själva, jag minns fortfarande recepten.

Någon gång kunde vi i bästa fall få en sliten fotboll från Flodavallen, annars fick vi sala ihop till en på Bollbacken. Skulle sedan en boll gå sönder måste någon ta hem den för lagning. Det blev i regel någon av Hökpers pojkar. En annan sportgran där vi bara hade hemmagjrd utrustning var att "slå kringla" i Domarhagen. Man använde en björk-krok, likt en landhockeyklubba, sedan ett antal kringlor ca 1-2 cm tjocka och 10 cm i diameter. Dessa hölls av bröderna Hökpers, som sågade kringlorna från sin björkvedskruv. För den som inte vet hur kringla spelas, så delas planen med en rit i mittan, och med ett lag på vardera sidan. Det ena laget rullar sedan en kringla över till motståndarlaget, som skall för en "höglom" returnera kringlan över riten så högt som möjligt över motståndarna, går kringlan lägre får man en "låglom". Stoppas kringlan blir det ingenting.

Ingen vinner en "lom", utan den andra blir alltid skyldig. Den store mästaren på att slå kringla var Änkas Erkä. Det lag som fick honom på sin sida stod oftast som segrare.

Här har jag nu tänkt litet tillbaka hur det var på den tiden när vi släpptes ut för att utöva våra ungdomsidrotter. Jag har dock inte nämnt något om våra yttre förhållanden i vår miljö, t ex att vi inte hade telefon, ingen grammofon, ingen bil, knappt radio. Inte heller varmvatten, dock hade vi ett kallt utedass. Inga vägbelysningar fanns. Man skulle kunna tycka att vi saknade allt, men faktiskt, vi saknade ingenting och saknade vi någonting så var det bara att alla gemensamt samlades för att göra och utföra någonting.

Det idrottsliga resultatet blev trots dessa primitiva förhållanden att vår förening på 30-40 talet hade ett av Sveriges bästa skidlag. Likaså ett av Sveriges bästa friidrottslag inkl terränglöpning. Vi hade 6 man med i landskapslaget i friidrott. En för mig mycket givande och minnesrik ungdomstid.

Sven Daleflod

Sven Daleflod - föreningens mest framgångsrike och kände idrottsman. Han började som kulstötare och fortsatte som bandyspelare, men det var spjutet som förde honom in bland landets elitidrottsmän. Svensk mästare fyra år i rad, världsbäst i sju år, kapten för landslaget i friidrott etc. Han nådde 73,93 som bästa resultat. Det var 1944. Då fick han Riksidrottsförbundets guldklocka för årets bästa idrottspresentation.

1939 fick föreningen en tidsenlig idrottsplats. Då invigdes Flodavallen, som framförallt gav friidrottarna ordentliga banor. Den ansågs då som Dalarnas finaste idrottsplan. 16.314 kr kostade bygget: Riksidrottsförbundet stod för 9000 kr och föreningen satsade 7314 kr. Något kommunalt bidrag utgick ej, men kommunen åtog sig borgen för föreningens insats.

Flodavallen blev en fin injektion för friidrotten och snart började föreningens idrottsmän ligga i topp i prislister vid tävlingar runt om i distriktet och så småningom även runt om i landet.

Löparna Erik Bondensson, Bror Olsson och Erik Jonsson (Klockarn) nådde utmärkta resultat på både medeldistans och långdistans samt terränglöpning.

Klockarn blev Svensk mästare i Maraton 1946. Martin Westerberg satte höjdhopsrekord 160 cm 1932 och ökade under åren fram till 1935 på med ytterligare 21 cm.

Erik Bondensson var 1943 Dalarnas bästa medeldistanslöpare och satte nytt dalarekord på 1500 m med 3.53.8 på Stadion. Bror Olsson blev 2:a i Junior SM 3000 m 1942.

Från 1937, då Bondesson satte sitt första klubbekord på 1500 m vid tävlingar i Grycksbo och fram till 1944 härjade han i distriktets rekordlistor på ett oförglömligt sätt. Sammanlagt hann Bondesson med att sätta 23 klubbekord från 400 m till 5000 m. På distriktsplanet vann han 9 senior DM och 3 junior DM.

Även i terränglöpning inkasserade Bondesson många stora segrar. Fyra gånger blev han distriktsmästare. 1944 vann han Sleipners terrängen och samma år var han silverman på SM.

Midsommarspelen 1940 i Malung. Bror Olsson och Erik Bondensson cyklade dit. De låg över i Äppelbo. Fortsatte fram på söndagen. Henry Kälarna vann 1500.

Erik Bondensson blev fyra. Bror Olsson blev två på 3000 m. Direkt efter tävlingen cyklade flodaborna tillbaka till Floda.

Det var vanligt att vi cyklade till tävlingarna, säger Bondensson. Vi arbetade hela dagen, cyklade till Kvarnsveden, tävlade och cyklade hem igen.

ORIENTERINGSSPORTEN I FLODABYGDEN

Orienteringssporten introducerades i Floda i början av 1930-talet. Den allra första tävlingen i Dala-Floda IF:s regi arrangerades i trakterna kring Skärklackens fåbodar hösten 1931, med Perjons Bertil Eriksson som banläggare. Den samlade ett tiotal deltagare, vilka samtliga torde ha varit engagerade i andra idrotter tidigare.

Från denna första tävling berättas att Olle Munther blev så hemskt törstig under loppet, men hoppades finna vatten när han så småningom kom fram till Hartjärn. Men där satt Erik Haglund kontrollant och han var av någon anledning också törstig, så när Olle Munther så småningom anlände hade han druckit ur och torrlagt den lilla Hartjärn.

Ett par tävlingar anordnades även påföljande år och Pernils Erik Larsson och Olle Munther for till Vika för att tävla utombys, för första gången. 1933 är ett märkesår inom orienteringssporten i D.F.I.F. Då arrangerades för första gången den s.k. Flodaorienteringen, en distriktstävling som senare fick nationell status. Det var på välbekanta J.A. Vesterlunds initiativ och den första tävlingen samlade ett fyrtiotal deltagare och såg Tage Eriksson, Kvarnsveden som vinnare, en seger som han upprepade ett flertal gånger senare. Tävlingen gick i

trakterna av Lövsjön-Flen. Bästa flodabo blev Valfrid Olsson och för den prestationen belönades han med en kartong, 23 kg Björbobrod. Flodaorienteringen arrangerades årligen fram till 1964 med hjälp av tillgängliga 100000-dels generalstabskartor eller s.k. konceptblad i skala 1:50000. Nämda år gick tävlingen i trakten av Sandvikens fåbodar på en nyritad karta i färgtryck i skala 1:25000. Det var även sista gången den anrika Flodaorienteringen anordnades.

Det förtjänar att omnämnas att under de första åren började praktiseras en metod att samla upp deltagarnas kontrollkort i målfällan så att de förblev liggande i rätt ordningsföljd. Det var en så enkel sak, som en lång spik genom en träklots och idén kom från Perjons Bertil Eriksson och Martin Westerberg. Metoden tillämpas ännu vid de flesta tävlingar. Under de första verksamhetsåren tillkom en inre krets inom D.F.I.F, de s.k. urorienterarna. De hade en egen medalj samt en del kufiska bestämmelser i stadgarna, bl.a. att barnmorskan, ej heller A.Fredin eller Per Larsson kunde bli urorienterare. Så sent som föregående år samlades de sista resterna av den smältande skaran av nämnda kategori till en enkel träff hos undertecknad och gamla minnen ventilerades.

År 1934 gick det första Västerdalsmästerskapet i orientering av stapeln. Det var den gången ett gemensamt arrangemang av D.F.I.F. och Malungs I.F. J.A.Vesterlund var initiativtagare även den gången. Han var även banläggare för denna den första tävlingen efter Moravägen ett halvmil norr om Vansbro med bl.a. undertecknad som deltagare. När tävlingen efter femtio år ånyo gick i samma terräng hade jag också nöjet att vara med.

Några år efter starten kom yngre krafter in i orienteringsledningen. Valfrid Olsson, Martin Olsson, Erik Jonsson och Olle Hökpers styrde och arrangerade i många år, Olle ända in på sextioalet, då dynastin Westblad kom in i bilden. Om Olle Hökpers och Olle Westblad kan med fog sägas att de nedlagt ett omfattande arbete till orienteringssportens fromma, och den förstnämnde har också hedrats med Dalarnas Idrottsförbunds förtjänsttecken, en rätt sparsamt utdelad utmärkelse.

I slutet av trettioalet begynnade ett mångårigt samarbete med Ludvika F.f.i. i form av årliga klubbmatcher. Det skedde oftast i form av fåbodträffar eller liknande, och D.F.I.F. var med och delade på segrarna, åtminstone de första åren. Sedermera blev ju Ludvika allstarkare och en storklubb inom orienteringssporten.

D.F.I.F. har två gånger stått som arrangör för D.M. i orientering nämligen år 1954 och 1976 samt även en gång svarat för D.M. i budkavle på skidor.

Resultatmässigt kan nämnas att följande vunnit Västerdalsmästerskapet i orientering, seniorklass Jugas Erik Larsson och Klockar Erik Jonsson två gånger var, samt Olle Hökpers, Erik R. Larsson (Ekkon), samt Yngve och Sune Ingrid. Juniorklassen vid D.M. har tagits hem av Arne Nordén och Klockar Erik Jonsson. Vid S.M. - tävlingar har Erik en åttondeplacering som bästa resultat. Han har dessutom en mångfald av meriterande placeringar i olika tävlingar, och han var den första verksamhetstidens bäste orienterare inom D.F.I.F. Under den tid då endast en tävlingsklass förekom vid D.M. i budkavle uppnådde

flodaorienterarna med såväl första som andra lag ett flertal placeringar i den absoluta toppen, dock utan att någon gång vinna mästerskapet.

Under de första åren var även en del damer med och orienterade, mest på hemmaplan kanske. Nämnas kan systrarna Vålstedt och systrarna Ingrid.

Vad som här sagts är idag historia. Såsom fortfarande i någon mån aktiv, delar jag med de flesta gamla orienterarna den uppfattningen att vad som förr var något av improvisation och gemyt, i dag har blivit vetenskap och stress inom sporten. Tyvärr har väl åtminstone på högre nivå, penningen gjort sitt beklagansvärda intåg även inom orienteringssporten. I slutet av 1970-talet bildades Gagnefs O.K. en slags kartell vari orienterarna från Floda, Björbo, Mockfjärd och Gagnef låter sig representeras. Därmed försvann Dala-Floda IF:s namn från orienteringsprislistorna, trots tillgången på ett flertal mycket goda aktiva orienterare.

Dala-Floda den 8/3 -85
Måns Martin

När Olle Munther gick i mål i en orienteringstävling blev han tillfrågad om banan var lång.

- Nej, svarade Olle, men den var dj-t bred

Källa: Blålockan